

**ბს-1163 (კ-18)
2020წ.**

08 აპრილი,

ი----- ბს-1163 (კ-18)

ქ. თბილისი

**ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ
შემდეგი შემადგენლობით:**

ნუგზარ სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მოსამართლეები: **ნინო ქადაგიძე, ქეთევან ცინცაძე**

საქმის განხილვის ფორმა - ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი - ნო-----

მოწინააღმდეგე მხარე - ქ----- მუნიციპალიტეტის მერიასთან არსებული ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისია

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება - თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 22.03.2018წ. გადაწყვეტილება, 22.03.2018წ. საოქმო განჩინება.

დავის საგანი - თვითნებურად დაკავებული მიწის ნაკვეთზე და შენობა-ნაგებობაზე საკუთრების უფლების აღიარება, სააპელაციო საჩივარზე ადმინისტრაციული ორგანოს უარის კანონიერება

აღწერილობითი ნაწილი:

ნ. ი-----მა 23.03.2017წ. სარჩელი აღძრა ქ----- მუნიციპალიტეტის მერიასთან არსებული ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული

პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისიის მიმართ და მოითხოვა კომისიის 14.02.2017წ. №1- განკარგულების და 21.02.2017წ. №3-- წერილის ბათილად ცნობა, კომისიისთვის საკუთრების უფლების აღიარების შესახებ ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის დავალება. მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ 1980 წლიდან თვითნებურად აქვს დაკავებული ქ-----, მ----- №2- კორპუსის დასავლეთ მხარეს არსებული 150 კვ.მ. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი, რომელზედაც ამავე წელს ააშენა შენობა-ნაგებობა. 15.08.16წ. განცხადებით მიმართა ქ----- მუნიციპალიტეტის მერიასთან არსებული ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისიას და მოითხოვა საკუთრების უფლების აღიარება. კომისიის 14.02.17წ. №1- განკარგულებით მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდა იმ მოტივით, რომ სს „საქართველოს რკინიგზა“ მიზანშეწონილად არ მიიჩნევს საკუთრების უფლების აღიარებას, ვინაიდან აღიარებით დაირღვევა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 18.02.11წ. №1-1/251 ბრძანების დანართის 6.8 პუნქტის მოთხოვნა, რომლის მიხედვითაც საცხოვრებელი განაშენიანება უნდა გამოცალკევდეს რკინიგზის ხაზებისაგან სანიტარულ-დამცავი ზონებით, სიგანით 100 მ., რომლის ათვლა ხდება განაპირა სარკინიგზო ლიანდაგის ღერძიდან. მოსარჩელე თვლის, რომ აღნიშნული მოთხოვნა არ არის იმპერატიული ხასიათის, სს „საქართველოს რკინიგზამ“ თავისი კუთვნილი ფართი ჯერ კიდევ 2009 წელს დაირეგისტრირა და თუკი თვლიდა სადავო ნაკვეთს თავისად იმთავითვე დაირეგისტრირებდა თავის საკუთრებად. მოსარჩელემ აღნიშნა აგრეთვე, რომ ანალოგიური მოთხოვნის საფუძველზე აღიარების კომისიამ უღიარა სხვა პირს მომიჯნავედ მდებარე ნაკვეთზე საკუთრების უფლება.

გ----- რაიონული სასამართლოს 23.06.2017წ. გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა, ბათილად იქნა ცნობილი საკუთრების უფლების

აღიარების კომისიის 14.02.2017წ. №1- განკარგულება და 21.02.2017წ. №3-- აქტი, კომისიას დაევალა ნ. ი-----ს 15.08.2016წ. N1--- განცხადებაში მითითებული ქ-----, მ----- ქ. N2--ის მიმდებარედ არსებულ 150 კვ.მ. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე და მასზე განთავსებულ შენობა-ნაგებობაზე ნ. ი-----ს საკუთრების უფლების აღიარების შესახებ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა, კომისიას დაეკისრა ნ. ი-----ს სასარგებლოდ სარჩელზე გადახდილი ბაჟისა და საადვოკატო მომსახურებისათვის გაწეული ხარჯის გადახდა. გადაწყვეტილება გასაჩივრდა აღიარების კომისიის მიერ.

პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გასაჩივრდა ქ----- მუნიციპალიტეტის მერიასთან არსებული ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისიის მიერ. აღიარების კომისიის 23.02.18წ. სხდომაზე მიღებული იქნა №1- განკარგულება სააპელაციო საჩივრის გამოხმობის შესახებ. სააპელაციო სასამართლოს სხდომაზე აპელანტის წარმომადგენელმა სააპელაციო საჩივარზე უარი განაცხადა იმის გამო, რომ ანალოგიურ ვითარებაში სხვა პირის, სადავო ნაკვეთის მეზობლად მდებარე მიწის ნაკვეთზე საკუთრების უფლების აღიარების მოთხოვნა დაკმაყოფილდა. სააპელაციო პალატამ საოქმო განჩინებით უარი განაცხადა საქმის წარმოების შეწყვეტაზე, სასკ-ის 3.2 მუხლის საფუძველზე, პალატამ მიუთითა, რომ საჩივარზე უარი ეწინააღმდეგებოდა კანონმდებლობის მოთხოვნებს.

სააპელაციო სასამართლოს 22.03.18წ. გადაწყვეტილებით დაკმაყოფილდა ქ----- მუნიციპალიტეტის მერიასთან არსებული ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისიის სააპელაციო საჩივარი, გ----- რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილების გაუქმებით მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, ნ. ი-----

-----ს სარჩელი არ დაკმაყოფილდა. სააპელაციო სასამართლომ საქმეზე დადგენილად მიიჩნია, რომ ნ. ი----- ქ-----, მ----- №2-ის მიმდებარედ არსებულ 150 კვ.მ. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთს თვითნებურად ფლობს 1980 წლიდან, მასზე იმავე წელს ააშენა შენობა-ნაგებობა (სათავსი), რითაც სარგებლობს დღემდე. დადგენილად იქნა მიჩნეული აგრეთვე, რომ ქონება რომელზედაც მოთხოვნილია საკუთრების უფლების აღიარება, მდებარეობს სარკინიგზო ხაზის გვერდით, დაახლოებით 35-40 მეტრის დაშორებით. სააპელაციო პალატამ მიუთითა „ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების შესახებ“ საქართველოს კანონის 3.2 მუხლის „ნ“ ქვეპუნქტზე, რომლის თანახმად საკუთრების უფლებით აღიარებას არ ექვემდებარება თვითნებურად დაკავებული სახელმწიფო საკუთრების სასოფლო და არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწები მდებარე სანიტარულ და დაცვით ზონებში. პალატამ აღნიშნა, რომ „საქართველოს ტერიტორიაზე ტექნიკური ზედამხედველობისა და სამშენებლო სფეროში 1992 წლამდე მოქმედი ნორმების, წესების და ტექნიკური რეგულირების სხვა დოკუმენტების გამოყენების შესახებ“ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 18.02.2011წ. №1-1/251 ბრძანებით აღიარებული СНИП 2.0701-89-ის (ქალაქმშენებლობა) 6.8 პუნქტის თანახმადაც საცხოვრებელი განაშენიანება საჭიროა გამოცალკევდეს რკინიგზის ხაზებისგან სანიტარულ - დამცავი ზონებით, სიგანე 100 მ., ათვლა ხდება განაპირა სარკინიგზო ღერძიდან. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო პალატამ დაასკვნა, რომ ლიანდაგიდან 100 მეტრის დაშორებით მანძილი კანონმა აღიარა სანიტარულ/დაცვით ზონად, რომლის ფარგლებშიც თვითნებურად დაკავებულ მიწის ნაკვეთზე საკუთრების უფლების აღიარებას კრძალავს კანონი და მთავრობის დადგენილება. სააპელაციო პალატამ გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში ხაზი გაუსვა რკინიგზის მზარდ მნიშვნელობას, მის ენერგოეფექტურობას, ეკოლოგიურობას საავტომობილო ტრანსპორტთან

შედარებით, რკინიგზისთვის ე.წ. გასხვისების ზოლის არსებობის საჭიროებას, მიმდებარე ტერიტორიაზე რკინიგზის ზემოქმედებას, რკინიგზის გაფართოების შემთხვევაში მიმდებარე ტერიტორიების ათვისების შესაძლო საჭიროებას.

პალატამ არ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსაზრება საქმის გარემოებათა იდენტურობის შემთხვევაში სხვადასხვა პირების მიმართ განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღების დაუშვებლობაზე და აღნიშნა, რომ განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება თავისთავად ვერ ჩაითვლება კანონის წინაშე თანასწორობის პრინციპის დარღვევად, თანასწორობა გულისხმობს თვითნებობის აკრძალვას, თანასწორობის პრინციპი გულისხმობს თანასწორობას კანონიერებაში და არა უკანონობაში, სანიტარულ-დაცვით ზონაში საკუთრების უფლების აღიარება უკანონო იქნებოდა და ამდენად სხვა პირისათვის სავარაუდოდ კანონდარღვევით საკუთრების უფლების აღიარება ვერ გადმოდგება კომპარატორად თანასწორობის პრინციპის დარღვევის დადგენისთვის.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გასაჩივრდა ნ. ი-----ს მიერ, რომელიც მოითხოვს გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმებით საქმეზე ახალი გადაწყვეტილების მიღებას, რომლითაც გაუქმდება სააპელაციო სასამართლოს 22.03.18წ. განჩინება სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმის გამო საქმის წარმოების შეწყვეტის თაობაზე შუამდგომლობის არ დაკმაყოფილების შესახებ და 22.03.18წ. გადაწყვეტილება სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილების შესახებ. კასატორი მოითხოვს აგრეთვე სააპელაციო საჩივრის უარის თქმის შესახებ შუამდგომლობის დაკმაყოფილებას და საქმის წარმოების შეწყვეტას. კასატორი აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლოში საქმის განხილვისას აღიარების კომისიამ იშუამდგომლა საქმის წარმოების შეწყვეტის თაობაზე სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმის გამო, რაც არ დაკმაყოფილდა სააპელაციო პალატის მიერ სასკ-ის 3.2 მუხლზე მითითებით. კასატორი აღნიშნავს, რომ სასკ-ის 3.2 მუხლი ეხება სარჩელზე უარის თქმას, ამ ნორმის

განვრცობითი განმარტება, მისი განვრცობა სააპელაციო საჩივარზე დაუშვებელია. ვინაიდან სასკ-ი არ ითვალისწინებს სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმის რაიმე წესს, სასკ-ის 1.2 მუხლის მიხედვით უნდა გამოეყენებინა სსკ-ის 378.1 მუხლი, რომლის თანახმად, სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმა დასაშვებია სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების გამოტანამდე. ვინაიდან მოსარჩელე დაეთანხმა მოწინააღმდეგე მხარეს, სააპელაციო სასამართლო არ იყო უფლებამოსილი შეეზღუდა აღიარების კომისიის პროცესუალური უფლების დისპოზიციურობა, სსკ-ის 272-ე მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის, 372-ე და 378-ე მუხლების საფუძველზე უნდა შეეწყვიტა წარმოება. ანალოგიურ შემთხვევაში გ----- აღიარების კომისიის მიერ სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმა სააპელაციო პალატის სხვა შემადგენლობამ დააკმაყოფილა და შეწყვიტა საქმის წარმოება.

კასატორი თვლის, რომ აღიარებაზე უარის თქმის საფუძველს არ ქმნის საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 18.02.11წ. №1-1/251 ბრძანება, აღიარებაზე უარის თქმის საფუძველს არ ქმნის 6.8 პუნქტი, ვინაიდან ნორმა ეხება სამშენებლო საქმიანობას, მშენებლობის ნებართვის გაცემას და არა მიწაზე საკუთრების აღიარების საკითხს. ამასთანავე, 6.8 პუნქტის თანახმად სანიტარულ-დაცვით ზოლში სრულიად დასაშვებია დამხმარე შენობა-ნაგებობების განთავსება. კასატორი სზაკ-ის მე-4, 8.1 მუხლზე მითითებით თვლის, რომ დარღვეულია კანონის და ადმინისტრაციული ორგანოს წინაშე ყველას თანასწორობის პრინციპი, რადგან ანალოგიურ სიტუაციაში სადავო ნაკვეთის მომიჯნავედ მდებარე ნაკვეთი უღიარდა ზ. მ-----ს.

ქ----- მუნიციპალიტეტის მერიასთან არსებული ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისიის მიერ საკასაციო საჩივარზე წარდგენილ შესაგებელში აღნიშნა, რომ სააპელაციო პალატის გადაწყვეტილება გამოტანილია საქართველოს მთავრობის 28.07.16წ. №376 დადგენილების მე-2 პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტის და

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 18.02.2011წ. №1-1/251 ბრძანებით აღიარებული СНиП 2.0701-89 (ქალაქმშენებლობა) 6.8 პუნქტის მოთხოვნის საფუძველზე და არ არსებობს მისი გაუქმების საფუძველი. ვინაიდან რაიმე კანონდარღვევას ადგილი არ ჰქონია, შესაგებლის ავტორი თვლის, რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება არ უნდა გაუქმდეს.

სსკ-ის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე საკასაციო სასამართლოს მიერ საქმე განხილულ იქნა მხარეთა ზეპირი მოსმენის გარეშე.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საქმის მასალების და საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობის შესწავლის შედეგად საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქმეზე დადგენილად არის ცნობილი და დავას არ იწვევს, რომ ნ. ი-----
----- ქ-----, მ----- №2- კორპუსის დასავლეთ მხარეს არსებულ 150 კვ.მ. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთს თვითნებურად ფლობს 1980 წლიდან, მასზე იმავე წელს აშენდა შენობა-ნაგებობა (სათავსი), რითაც სარგებლობს დღემდე. საქმის მასალებით დადგენილია და დავას არ იწვევს აგრეთვე ქ----- სს „საქართველოს რკინიგზის“ სახელზე 22 524 კვ.მ. №--.4-.2-.0-- საკადასტრო კოდით ნაკვეთის რეგისტრაცია, რომლის გვერდით მდებარეობს ნ. ი-----ს მიერ თვითნებურად დაკავებული ფართი. ქონება, რომელზედაც მოთხოვნილია საკუთრების უფლების აღიარება, მდებარეობს სარკინიგზო ხაზის გვერდით, დაახლოებით 35-40 მეტრის დაშორებით.

„ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების შესახებ“ კანონის მე-2 მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის მიხედვით თვითნებურად დაკავებულ მიწად მიიჩნევა ამ კანონის ამოქმედებამდე ფიზიკური პირის მიერ თვითნებურად დაკავებული სახელმწიფო საკუთრების ნაკვეთი, რომელზედაც განთავსებულია

საცხოვრებელი ან არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობა. ამავე კანონის მე-2 მუხლის „ნ“ ქვეპუნქტის თანახმად, აგრეთვე საქართველოს მთავრობის 28.07.16წ. №376 დადგენილებით დამტკიცებული „ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების წესის“ 3.2 მუხლის „მ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად საკუთრების უფლების აღიარებას არ ექვემდებარება თვითნებურად დაკავებული სახელმწიფო საკუთრების სასოფლო ან არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების სანიტარული და დაცვითი ზონები. საკასაციო პალატა თვლის, რომ სადავო ნაკვეთის მოსარჩელის საკუთრებაში აღიარების გამორიცხვას არ ადასტურებს სააპელაციო პალატის გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში მითითება საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 18.02.2011წ. №1-1/251 ბრძანების დანართის СНИП 2.0701-89 (ქალაქშენებლობა) 6.8 პუნქტზე, რომლის თანახმად საცხოვრებელი განაშენიანება გამოცალკევდება რკინიგზის ხაზებისაგან 100მ. სიგანის სანიტარულ-დამცავი ზონებით, ზონის ათვლა ხდება განაპირა სარკინიგზო ღერძიდან. „საქართველოს ტერიტორიაზე ტექნიკური ზედამხედველობისა და სამშენებლო სფეროში 1992 წლამდე მოქმედი ნორმების, წესების და ტექნიკური რეგულირების სხვა დოკუმენტების გამოყენების შესახებ“ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 18.02.2011წ. №1-1/251 ბრძანების 1-ლი პუნქტის თანახმად ბრძანების დანართში მოცემული 1992 წლამდე მოქმედი ნორმები, წესები და ტექნიკური რეგულირების სხვა დოკუმენტები საქართველოს ტერიტორიაზე გამოიყენებიან უკეთეს ისინი არ ეწინააღმდეგებიან საქართველოს მოქმედ კანონმდებლობას და არ არსებობს ალტერნატივა ეროვნულ ნორმებსა და წესებში. საქართველოს მთავრობის 15.01.2014წ. №59 დადგენილებით დამტკიცებული „ტექნიკური რეგლამენტის - დასახლებათა ტერიტორიების

გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების ძირითადი დებულებების“ 6.1 მუხლის „თ“ ქვეპუნქტის, 7.5 მუხლის „თ“ ქვეპუნქტის თანახმად მიწათსარგებლობის ზონების ტერიტორიების საზღვრების დადგენისას გამოიყენება რკინიგზის გასხვისების ზოლის საზღვრები. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საქართველოს კანონის „საქართველოს სარკინიგზო კოდექსის“ მე-5 მუხლის მიხედვით, გასხვისების ზოლი განისაზღვრება დადგენილი ნორმებისა და საპროექტო დოკუმენტების შესაბამისად, ისე რომ საერთო სარგებლობის სარკინიგზო ლიანდაგის განაპირა ორივე მხარეს იყოს არანაკლებ 20-20 მეტრისა. ამასთანავე, ხსენებული ნორმის თანახმად, დადგენილი ნორმების და საპროექტო დოკუმენტების შესაბამისად, რკინიგზა უფლებამოსილია განსაზღვროს გასხვისების ზოლი საერთო სარგებლობის სარკინიგზო ლიანდაგის განაპირა ორივე მხარეს 20-20 მეტრზე ნაკლები მანძილით. საქმეზე დადგენილად არის ცნობილი და დავას არ იწვევს, რომ ნაკვეთი მდებარეობს სარკინიგზო ხაზის გვერდით, დაახლოებით 35-40 მეტრის დაშორებით. ამასთანავე, „საქართველოს ტერიტორიაზე ტექნიკური ზედამხედველობისა და სამშენებლო სფეროში 1992 წლამდე მოქმედი ნორმების, წესების და ტექნიკური რეგულირების სხვა დოკუმენტების გამოყენების შესახებ“ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 18.02.2011წ. №1-1/251 ბრძანების დანართის (მინისტრის 11.04.12წ. №1-1170 ბრძანებით ჩამოყალიბებულ რედაქციაში) №42 სამშენებლო ნორმები და წესები (СНИП 2.07.01-89 ქალაქმშენებლობა) ითვალისწინებს 100 მეტრის სიგანის რკინიგზის სანიტარულ-დამცავი ზონით გამოყოფას საცხოვრებელი განაშენიანებისაგან. ამდენად, ხსენებული ნორმატიულ აქტზე დაყრდნობით დავის გადაწყვეტისათვის მნიშვნელობა ჰქონდა მოსარჩელის მიერ თვითნებურად დაკავებულ ნაკვეთზე აშენებული შენობა-ნაგებობის დანიშნულებას (საცხოვრებელი, არასაცხოვრებელი). სადავო აქტით - ქ----- მუნიციპალიტეტის მერთან არსებული თვითნებურად დაკავებულ მიწაზე

საკუთრების უფლების აღიარების კომისიის 14.02.17წ. №1- განკარგულებით განმცხადებელს ნ. ი-----ს უარი მიწის ნაკვეთის აღიარებაზე ეთქვა იმის გამო, რომ მოთხოვნილ მიწის ნაკვეთზე (თანდართული საკადასტრო აზომვითი ნახაზის მიხედვით) განთავსებულია ერთსართულიანი 20.88 კვ.მ. საცხოვრებელი შენობა. სწორედ ამ ფაქტორზე დაყრდნობით ადმინისტრაციულმა ორგანომ მიიჩნია, რომ ნაკვეთის კერძო საკუთრებაში გადაცემით ირღვევა კანონმდებლობის მოთხოვნები, კერძოდ, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 18.02.2011წ. №1-1/251 ბრძანებით აღიარებული ქალაქმშენებლობის (СНП 2.07.01-89) ნორმა.

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ სააპელაციო საჩივარზე შეტანილი შესაგებელით ნ. ი----- არ დაეთანხმა აპელანტის მოსაზრებას თვითნებურად დაკავებულ ნაკვეთზე საცხოვრებელი ფართის აშენების შესახებ, შესაგებლის ავტორმა აღნიშნა, რომ ნაკვეთზე განთავსებულია არასაცხოვრებელი შენობა-ნაგებობა. სააპელაციო პალატამ საქმეზე დადგენილად მიიჩნია, რომ ნ. ი----- ქ-----, მ----- №2--ის მიმდებარედ არსებულ 150 კვ.მ. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე აშენებული აქვს შენობა-ნაგებობა (სათავსი), რითაც სარგებლობს დღემდე. „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 24.03.09წ. №53 დადგენილების მიხედვით ნაგებობა არის სამშენებლო მასალებისა და ნაკეთობებისაგან შექმნილი კონსტრუქციული სისტემა, რომელიც გრუნტთან უძრავადაა დაკავშირებული (3.47 მუხ.), ხოლო სათავსი არის შენობა-ნაგებობა ან მისი ნაწილი, რომელიც გამოიყენება საგანთა/მოძრავი ნივთების შესანახად, საწყობად, სათავდოდ (3.66 მუხ.). ამდენად, სააპელაციო პალატამ დადგენილად მიიჩნია, რომ სადავო ნაკვეთზე აშენებულია დამხმარე ნაგებობა. სააპელაციო პალატის მიერ საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით, სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა

მინისტრის 18.02.11წ. ბრძანების დანართის №42 სამშენებლო ნორმებზე და წესებზე (სსრკ სახმშენის 13.07.1990წ. №61 დადგენილებით დამტკიცებული СНиП 2.07.01-89, ქალაქმშენებლობა, საქალაქო და სასოფლო დასახლებების დაგეგმარება და განაშენიანება) დაყრდნობით, რომელიც ადგენს რკინიგზის სანიტარულ-დამცავი ზონით გამოყოფას საცხოვრებელი განაშენიანებისაგან, საფუძველს არის მოკლებული, ვინაიდან სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმეზე დადგენილად არის ცნობილი სადავო ნაკვეთზე არა საცხოვრებელი ფართის, არამედ დამხმარე სათავსოს აშენება.

მხედველობაშია მისაღები აგრეთვე, რომ დამცავი ზონა გულისხმობს ნაკვეთით სარგებლობის გარკვეულ სამართლებრივ რეჟიმს, რაც იმთავითვე არ გამორიცხავს მის საკუთრებაში აღიარების შესაძლებლობას. ასე მაგ. „ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების შესახებ“ კანონის 3.3 მუხლი ითვალისწინებს თვითნებურად დაკავებული სახელმწიფო საკუთრების სასოფლო ან არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთების საკუთრების უფლების აღიარების შესაძლებლობას მაგისტრალური მილსადენის დაცვის ზონებში. მხედველობაშია მისაღები აგრეთვე ის გარემოება, რომ ხსენებული სამშენებლო ნორმების და წესების (СНиП 2.07.01-89) 6.8 პუნქტი შეიცავს მითითებას იმის შესახებ, რომ სანიტარულ-დამცავ ზონაში, რკინიგზის გამოყოფის ზოლის გარეთ, დაიშვება ავტომობილის გზების, ავტოფარეხების, მანქანების სადგომების, საწყობების, კომუნალურ-საყოფაცხოვრებო დანიშნულების ობიექტების განთავსება.

სზაკ-ის 8.1 მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია თავისი უფლებამოსილება განახორციელოს მიუკერძოებლად, ხოლო მე-4 მუხლის თანახმად, ყველა თანასწორია კანონისა და ადმინისტრაციული ორგანოს წინაშე. დაუშვებელია ადმინისტრაციულ-

სამართლებრივი ურთიერთობის მონაწილე რამოდენიმე მხარის კანონიერი უფლებისა და თავისუფლების, კანონიერი ინტერესის შეზღუდვა ან მათი განხორციელებისთვის ხელის შეშლა, აგრეთვე მათთვის კანონმდებლობით გაუთვალისწინებელი რაიმე უპირატესობის მინიჭება ან რომელიმე მხარის მიმართ რაიმე დისკრიმინაციული ზომების მიღება. საქმის გარემოებათა იდენტიფიკაციის შემთხვევაში დაუშვებელია სხვადასხვა პირის მიმართ განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება, გარდა კანონით გათვალისწინებული საფუძველის არსებობისას. საქმეზე დადგენილია, რომ ნ. ი-----ს თვითნებურად დაკავებული მიწის ფართის მომიჯნავედ საკუთრება რეგისტრირებული აქვს სხვა პირს, რომელსაც ამ მიწაზე საკუთრების უფლება უღიარა ქ----- მუნიციპალიტეტის აღიარების კომისიამ, როგორც თვითნებურად დაკავებული ფართი. საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო პალატის მოსაზრებებს იმასთან დაკავშირებით, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება იმთავითვე არ ჩაითვლება თანასწორობის პრინციპის დარღვევად, მით უფრო, თუ იკვეთება ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ურთიერთობის ერთ-ერთი მხარის შეზღუდვის ან უპირატესობის მინიჭების გონივრული, საქმის არსიდან გამომდინარე საფუძველი. თანასწორობის პრინციპის დაცვა გულისხმობს ადმინისტრაციის თვითნებობის აკრძალვას, იდენტიფიკაციის გარემოებებში თვითნებურად უფლებების შეზღუდვის და უკანონო გადაწყვეტილებების მიღების დაუშვებლობას. თანასწორობის დაცვა გულისხმობს თანასწორობას კანონის დაცვაში და არა დარღვევაში, სასამართლოსათვის არ არის სავალდებულო ადმინისტრაციული ორგანოს პრაქტიკა, მით უფრო უკანონო პრაქტიკა, თუმცა მოცემულ შემთხვევაში არ იკვეთება მოსარჩელის მოთხოვნის უკანონობა, შესაბამისად თანასწორობის პრინციპის დაცვის მოთხოვნა, კომპარატორზე მითითება სავსებით დასაშვებია.

საქმის მასალებში დაცულია ქ----- მუნიციპალიტეტის მერიასთან არსებული ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისიის 23.02.18წ. სხდომაზე მიღებული №1-განკარგულება გ----- რაიონული სასამართლოს 23.06.17წ. გადაწყვეტილებაზე შეტანილი სააპელაციო საჩივრის გამომხმობის შესახებ. საპროცესო კანონმდებლობა შესაძლებლად მიიჩნევს მოსარჩელის მიერ სარჩელის და არა სააპელაციო საჩივრის გამომხმობის შესაძლებლობას, ხოლო აღიარების კომისია მოცემულ საქმეში ჩაბმულია მოპასუხედ და არა მოსარჩელედ, შესაბამისად სააპელაციო საჩივრის გამომხმობის შესახებ კომისიის 23.02.18წ. სხდომაზე მიღებული განკარგულების ტექსტი თავისი არსით წარმოადგენს კომისიის გადაწყვეტილებას სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმის შესახებ. ამასთანავე, სააპელაციო სასამართლოს სხდომის ოქმის თანახმად, აპელანტის წარმომადგენელმა, რომელსაც მინდობილობით მინიჭებული ჰქონდა საგანკარგულებო უფლებამოსილება, მოითხოვა საქმის წარმოების შეწყვეტა სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმის გამო (გ----- მუნიციპალიტეტის მერის მიერ 30.01.18წ. №0----- გაცემული რწმუნების თანახმად, წარმომადგენელს მიენიჭა ყველა სასამართლო ინსტანციაში მუნიციპალიტეტის მერიის წარმომადგენლობის უფლებამოსილება, წარმომადგენელი აღიჭურვა აგრეთვე საგანკარგულებო უფლებამოსილებით, კერძოდ რწმუნებულების ტექსტში აღინიშნა, რომ წარმომადგენელს მინიჭებული აქვს სარჩელის ცნობის, გამომხმობის, სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმის უფლებამოსილება (ს.ფ.203). საქართველოს მთავრობის 28.07.16წ. №376 დადგენილებით დამტკიცებული „ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების წესის“ 5.3 მუხლის თანახმად კომისია ანგარიშვალდებულია მუნიციპალიტეტის გამგებლის/მერის წინაშე,

მუნიციპალიტეტზე დელეგირებულია თვითნებურად დაკავებული მიწის ნაკვეთების საკუთრების უფლების აღიარების უფლებამოსილება, შესაბამისად მერიის წარმომადგენელი უფლებამოსილი იყო წარმოედგინა კომისია სასამართლოში). სააპელაციო სასამართლოს სხდომის ოქმის მიხედვით, აპელანტის წარმომადგენელმა უარი განაცხადა სააპელაციო საჩივარზე იმის გამო, რომ ანალოგიურ ვითარებაში ადმინისტრაციულმა ორგანომ სხვა პირს, სადავო ნაკვეთის მეზობლად მდებარე ნაკვეთზე საკუთრების უფლების აღიარების მოთხოვნა დაუკმაყოფილა. სასკ-ის მე-3 მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში მონაწილე ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილია საქმე მორიგებით დაამთავროს, უარი თქვას სარჩელზე ან ცნოს სარჩელი მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობას. სარჩელზე უარის თქმის უფლების დისპოზიციური ხასიათის შეზღუდვა ადმინისტრაციულ სასამართლოწარმოებაში არის უკანასკნელის ინკვიზიციური ხასიათის ერთ-ერთი გამოვლინება. სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ მოთხოვნაზე უარის თქმა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთეს ეს არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობას, ეხება არა მხოლოდ სარჩელს, არამედ აგრეთვე სააპელაციო და საკასაციო საჩივრებს. სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმა ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობას, რაც მოცემულ შემთხვევაში, ზემოთაღნიშნული მოსაზრებებიდან გამომდინარე, არ იკვეთება. საკასაციო პალატა თვლის, რომ მოთხოვნაზე უარი არ ეწინააღმდეგება კანონმდებლობის დანაწესს და არ არღვევს სხვა პირთა უფლებებსა და კანონით დაცულ ინტერესებს.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციულ სასამართლოწარმოებაში სრული დისპოზიციურობა არ არსებობს, ის გარკვეულწილად შეზღუდულია ინკვიზიციურობის ელემენტით.

ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში, სამოქალაქო სამართალწარმოებისაგან განსხვავებით, სასამართლოს ენიჭება სარჩელზე უარის თქმის, სარჩელის ცნობის, მორიგების კანონიერების შემოწმების უფლებამოსილება (სასკ-ის 3.2 მუხ.). აღნიშნული განპირობებულია ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ უფლებამოსილების კანონის საფუძველზე განხორციელების პრინციპით, ადმინისტრაციულ ორგანოს უფლება არ აქვს კანონმდებლობის მოთხოვნის საწინააღმდეგოდ განახორციელოს რაიმე ქმედება. კანონმდებლობით დაიშვება ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ კანონით გაუთვალისწინებელი ფუნქციების შესრულება, თუმცა ადმინისტრაციული ორგანოს ქმედება (რეალაქტი) ან სამართლებრივი აქტი არ უნდა ეწინააღმდეგებოდეს კანონს, ის არ უნდა ცდებოდეს აგრეთვე კანონმდებლობით განსაზღვრულ ორგანოს ზოგადი უფლებამოსილების ფარგლებს. ამდენად, ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილება - უარი თქვას სარჩელზე, ცნოს სარჩელი, დაამთავროს საქმე მორიგებით, დამოკიდებულია არა მის მიხედულებაზე, არამედ უკავშირდება ორგანოს ზოგად უფლებამოსილებას, საქმიანობის მიზნებს და საბოლოო ჯამში საქართველოს კანონმდებლობასთან მის შესაბამისობას. სარჩელზე უარის თქმა, სარჩელის ცნობა არის მატერიალურ სამართლებრივი უფლების განკარგვის აქტი საპროცესო-სამართლებრივი შედეგით. ამდენად, სასამართლო ვალდებულია (და არა უფლებამოსილი) შეამოწმოს ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში მონაწილე ადმინისტრაციული ორგანოს სახელდობრ სარჩელზე და არა სააპელაციო (საკასაციო) საჩივარზე უარის, მის მიერ სარჩელის ცნობის კანონიერება. რაც შეეხება ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმას, ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსი არ ითვალისწინებს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსისგან განსხვავებულ რაიმე დანაწესს, ამიტომ სასკ-ის მე-3 მუხლის მე-2 ნაწილის განვრცობითი განმარტება სარჩელზე უარის თქმის და

სარჩელის ცნობის ნაწილში და მისი გავრცელება ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სააპელაციო ან საკასაციო საჩივარზე უარის განცხადებაზე დაუშვებელია, ვინაიდან დავაზე უკვე გამოტანილი არის სასამართლოს არსებითი გადაწყვეტილება, მაშასადამე უკვე განხორციელებულია სასამართლოს კონტროლი. პროცესის სასარჩელო ფორმისათვის დამახასიათებელია ის, რომ დაცვის შესახებ მოთხოვნაზე პასუხის გამცემი ორგანო არ არის რომელიმე მხარესთან დაკავშირებული რაიმე ურთიერთობით (პროცესუალურის გარდა), წინააღმდეგ შემთხვევაში შესაძლებელი იქნებოდა საუბარი საჩივარზე და არა სარჩელზე როგორც ასეთზე. შემთხვევითი არაა, რომ დაინტერესებული პირის თხოვნას გადაწყვეტილების კანონიერების შემოწმების შესახებ, წარდგენილს ზემდგომ სასამართლო ინსტანციაში, რომელიც გარკვეულ ურთიერთობებში იმყოფება ქვემდგომთან, ეწოდება არა სააპელაციო, საკასაციო სარჩელი, არამედ საჩივარი. ერთ ინსტანციაში დავის დასრულების შემდეგ მხარეები თავად წყვეტენ სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე საჩივრის შეტანის საკითხს. ადმინისტრაციული სამართალწარმოების ინკვიზიციური ხასიათის მიუხედავად, თავად უფლება სააპელაციო საჩივარზე დისპოზიციური ბუნებისაა, მხარეს შეეძლო საერთოდ არ გაესაჩივრებინა სასამართლოს გადაწყვეტილება, შესაბამისად დავის გაგრძელება მთლიანად მხარეთა და სასკ-ის 16.2 მუხლის საფუძველზე საქმეში ჩაბმული მესამე პირის ნებაზეა დამოკიდებული, ასეთ შემთხვევაში პროცესუალურად ადმინისტრაციული ორგანოს დისპოზიციურობა შეუზღუდავია და სააპელაციო/საკასაციო პალატა არ არის უფლებამოსილი შეამოწმოს სააპელაციო/საკასაციო საჩივარზე უარის თქმის კანონიერება, რაც არ გამორიცხავს ზემდგომ ინსტანციებში ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სარჩელზე უარის თქმის შემთხვევაში უარის კანონიერების შემოწმებას, აგრეთვე ზემდგომ ინსტანციებში მხარეთა შორის დადებული მორიგების აქტის კანონიერების სასამართლოს მიერ

შემოწმების შესაძლებლობას, ვინაიდან მხარეთა შორის მორიგების მიღწევა საქმის ყველა ინსტანციაში განხილვის დროსაა შესაძლებელი. სააპელაციო პალატას ყურადღების მიღმა დარჩა ის გარემოება, რომ ადმინისტრაციული ორგანო არ იყო საქმეზე მოსარჩელე, სააპელაციო პალატამ გააიგივა სააპელაციო საჩივარზე უარი სარჩელზე უართან და შესაბამისად, უმართებულოდ განახორციელა მოთხოვნაზე უარის თქმის კანონიერების შემოწმება. ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოს მიერ მოწმდება ადმინისტრაციული ორგანოს სარჩელზე უარის განცხადების კანონიერება, მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სააპელაციო საჩივარზე და არა სარჩელზე უარის თქმა, სარჩელი მოცემულ შემთხვევაში აღძრულია ფიზიკური პირის მიერ, შესაბამისად საფუძველს არის მოკლებული სასკ-ის 3.2 მუხლის გამოყენება. სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმა არ უთანაბრდება სარჩელის ცნობას, რომლის კანონიერებას სასკ-ის 3.2 მუხლის თანახმად ექვემდებარება სასამართლოს მიერ გადამოწმებას, ვინაიდან სააპელაციო ინსტანციაში საქმის განხილვისას დავაზე უკვე გამოტანილია სასამართლოს გადაწყვეტილება, დავა არსებითად ერთხელ უკვე გადაწყვეტილია და შესაბამისად არ არსებობს სააპელაციო საჩივარზე უარის კანონიერების სასამართლოს მიერ გადამოწმების საფუძველი.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციული კატეგორიის საქმეების განმხილველი სასამართლო არ არის შებოჭილი სამართალწარმოების მონაწილეთა განცხადებებით და განმარტებებით (ინკვიზიციურობის პრინციპი). სასამართლოს აქტიურ როლში ძვეს ადმინისტრაციული სამართალწარმოების ძირფესვიანი სხვაობა სამოქალაქო სამართალწარმოებისაგან. ამასთანავე, აღნიშნული არ გამორიცხავს ადმინისტრაციულ სასამართლოწარმოებაში დისპოზიციურობის პრინციპის მოქმედებას. დავის გადაწყვეტისათვის მნიშვნელოვანი გარემოებების

გასარკვევად სასამართლოს შეუძლია გამოიჩინოს ინიციატივა, თუმცა სასამართლოს ინიციატივა არ არის განუსაზღვრელი. ადმინისტრაციულ სასამართლოწარმოებაში ადგილი აქვს არა სამებრო (ინკვიზიციურ) პრინციპს დისპოზიციურობის შეზავებით, არამედ დისპოზიციურობას ინკვიზიციურობის ელემენტებით. დისპოზიციურობა სამოქალაქო და ადმინისტრაციული სასამართლოწარმოების პრინციპია, რომელიც ნების ავტონომიის ანარეკლია და გულისხმობს მხარეთა შესაძლებლობას განკარგონ თავიანთი მატერიალური და საპროცესო უფლებები, მხარე თავად განსაზღვრავს დავის საგანს და თავადვე იღებს გადაწყვეტილებას სარჩელის აღძვრის შესახებ, რაც პროცესის დისპოზიციურობის ერთგვარი გამოხატვაა. დისპოზიციურობის პრინციპის შესაბამისად, სასამართლოს უფლება არ აქვს გასცდეს სასარჩელო მოთხოვნის ფარგლებს, შეცვალოს სარჩელის საგანი ან საფუძველი, გაადიდოს სასარჩელო მოთხოვნის ოდენობა, სასამართლოს უფლება არ აქვს გადაწყვეტილებით მიაკუთვნოს მხარეს ის, რაც მას არ მოუთხოვია ან იმაზე მეტი, ვიდრე ის მოითხოვდა (სსკ-ის 248-ე მუხ.). პროცესის დისპოზიციურობის ერთ-ერთი კონკრეტული გამოვლენაა მოთხოვნაზე უარის თქმის უფლება. პროცესის მონაწილის ნება-სურვილზეა დამოკიდებული სასამართლოს გადაწყვეტილების გასაჩივრება, ამდენად მხოლოდ საჩივრის შეტანაზე უფლების მქონე პირს შეუძლია უარი განაცხადოს გასაჩივრებაზე ან უარი თქვას მის მიერ წარდგენილი სააპელაციო ან საკასაციო საჩივარზე, დათანხმდეს სასამართლოს გადაწყვეტილებას, მოითხოვოს მისი აღსრულება ან უარი თქვას მის აღსრულებაზე. სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმით აპელანტმა მოახდინა სსკ-ის მე-3 მუხლით მინიჭებული საპროცესო უფლების რეალიზაცია, რაც სასკ-ის 272-ე მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად არის მიმდინარე წარმოების შეწყვეტის საფუძველი. უფლების გამოყენება არაა ვალდებულება, წინააღმდეგ შემთხვევაში ის იქნებოდა არა უფლება, არამედ

ვალდებულება. არავის აქვს უფლება აიძულოს პირი, რათა მან მიიღოს ზომები თავისი დარღვეული (სადავო) უფლების დასაცავად. მხარეებს აქვთ თანაბარი უფლება გაასაჩივრონ სასამართლოს გადაწყვეტილებები და განჩინებები, მათ აგრეთვე უფლება აქვთ უარი თქვან გასაჩივრებაზე. სასკ-ის მე-3 მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციულ სასამართლოწარმოებაში მხარეები სარგებლობენ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3 მუხლით მინიჭებული უფლება-მოვალეობებით, რაც ნიშნავს მხარეთა თავისუფლებას შეხედულებისამებრ განკარგონ თავიანთი მატერიალური და საპროცესო უფლებები: დაამთავრონ საქმე მორიგებით, მოსარჩელემ უარი თქვას სარჩელზე, ხოლო მოპასუხემ ცნოს სარჩელი. სსკ-ის 273.2 მუხლის მიხედვით, საქმის წარმოების შეწყვეტის შემთხვევაში სასამართლოსათვის ხელმეორედ მიმართვა დავაზე იმავე მხარეებს შორის, იმავე საგანზე და იმავე საფუძველით არ დაიშვება.

საკასაციო პალატის აზრით, სასკ-ის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილიდან გამომდინარე, ვინაიდან ადმინისტრაციული პროცესი არ ადგენს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმის რაიმე სპეციალურ წესს, აღიარების კომისიის მიერ სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმის საკითხის გადაწყვეტისას სააპელაციო პალატას ნაცვლად სასკ-ის 3.2 მუხლისა უნდა ეხელმძღვანელა სსკ-ის 378-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით, რომლის თანახმად სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმა დასაშვებია სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების გამოტანამდე. საქმის ზეპირი განხილვისას, სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმა დასაშვებია მოწინააღმდეგე მხარის თანხმობით. მოცემულ შემთხვევაში მოწინააღმდეგე მხარე ეთანხმებოდა აპელანტის მიერ სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმას, შესაბამისად არ არსებობდა სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმის შესახებ განცხადების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის სამართლებრივი საფუძველი. საგულისხმოა, რომ აპელანტმა არ ისარგებლა საოქმო განჩინებაზე კერძო

საჩივრის შეტანის უფლებით, მერიის მიერ შემდგომში ნ. ი-----ს საკასაციო საჩივარზე შეტანილი შესაგებლით საკასაციო საჩივრის საფუძვლების არ ცნობა, არ აუქმებს საქმის წარმოების შეწყვეტის შესაძლებლობას, ვინაიდან ადმინისტრაციული ორგანოსთვის ცნობილი იყო მოთხოვნაზე უარის თქმის შედეგი, რაც გამორიცხავს მოთხოვნაზე უარის თქმის განცხადების შემდგომში გამოთხოვას. სსკ-ის 378-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმა ართმევს უფლებას აპელანტს გაასაჩივროს სააპელაციო წესით პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება.

ზემდგომ სასამართლო ინსტანციებში მოსარჩელის მიერ სარჩელზე უარის თქმა იწვევს ქვედა ინსტანციის გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმებას და საქმის წარმოების შეწყვეტას, ხოლო ზემდგომ ინსტანციებში სააპელაციო (საკასაციო) საჩივარზე უარის თქმა იწვევს წარმოების შეწყვეტას სააპელაციო (საკასაციო) საჩივართან დაკავშირებით, ქვედა ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვებით. ამდენად, უარი საჩივარზე წყვეტს სააპელაციო (საკასაციო) წარმოებას. მოცემულ შემთხვევაში აპელანტი იყო ქ----- მუნიციპალიტეტის მერიასთან არსებული ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისია, რომელიც საქმეზე მოპასუხედ იყო ჩაბმული, სარჩელი აღძრული იყო ნ. ი-----ს მიერ, აპელანტმა უარი განაცხადა სააპელაციო საჩივარზე, რის გამოც წარმოება უნდა შეწყვეტილიყო სააპელაციო საჩივარზე, პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვებით.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული გადაწყვეტილება არის დაუსაბუთებელი და წინააღმდეგობრივი, გადაწყვეტილება მოკლებულია

სათანადო სამართლებრივ, პროცესუალურ და ფაქტობრივ წინამძღვრებს. ამდენად, საკასაციო პალატა თვლის, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, გაუქმდეს სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული აქტები და სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმის გამო საქმის წარმოება უნდა შეწყდეს.

სასკ-ის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი. სასკ-ის 53-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. საპროცესო ხარჯების განაწილება მხარეთა შორის ხდება თითოეული ინსტანციის სასამართლოში ცალ-ცალკე ზემდგომ ინსტანციაში დამდგარი შედეგის მიხედვით. ამასთანავე, გ----- რაიონული სასამართლოს 23.06.17წ. გადაწყვეტილებით ქ----- მუნიციპალიტეტის მერიასთან არსებული ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისიას ნ. ი-----ს სასარგებლოდ გადასახდელად დაეკისრა სარჩელზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი - 100 (ასი) ლარი და საადვოკატო მომსახურებისთვის გაწეული ხარჯი - 700 (შვიდასი) ლარი, სულ 800 (რვაასი) ლარი. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მხარეებმა პროცესის ხარჯების დაბრუნების (მეორე მხარისათვის მათ სასარგებლოდ დაკისრების) შესახებ უნდა მიუთითონ ძირითად მოთხოვნასთან ერთად, წინააღმდეგ შემთხვევაში ივარაუდება, რომ მათ პრეტენზია პროცესის ხარჯებთან დაკავშირებით არ გააჩნიათ. ამასთან მხარეებს არ ეზღუდებათ პროცესის ხარჯების მოთხოვნის უფლება საქმის მომზადების დასრულების შემდგომ ან საქმის ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოში განხილვის ეტაპზე. მოცემულ შემთხვევაში ადვოკატის მომსახურების ღირებულების მოპასუხისათვის დაკისრების

საკითხი საკასაციო საჩივარში დაისვა, მოსარჩელე ამ საკითხს სასარჩელო განცხადებაშიც აყენებდა. ამდენად, საკასაციო პალატა თვლის, რომ მოწინააღმდეგე მხარეს უნდა დაეკისროს ნ. ი-----ს მიერ გაწეული სასამართლოს ხარჯები და სასამართლოსგარეშე ხარჯები, კერძოდ, საკასაციო საჩივარზე სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი 300 ლარი (ს.ფ.274) და საკასაციო ინსტანციაში საადვოკატო მომსახურებისთვის 20.07.18წ. №---- ხელშეკრულების საფუძველზე (ს.ფ.271-272) ნ. ი-----ს მიერ გადახდილი 700 ლ. (ს.ფ. 273-274), აგრეთვე სააპელაციო ინსტანციაში 04.10.17წ. საადვოკატო მომსახურების ხელშეკრულების (ს.ფ. 185-186) მიხედვით გადახდილი 700 ლ. (ს.ფ.187), სულ სააპელაციო და საკასაციო ინსტანციებში პროცესის ხარჯის სახით მოპასუხეს - ქ----- მუნიციპალიტეტის მერიასთან არსებული ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისიას უნდა დაეკისროს 1700 ლ..

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი :

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 378-ე, 390-ე, 399-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა :

1. ნო-----ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 22.03.2018წ. საოქმო განჩინება და 22.03.2018წ. გადაწყვეტილება;
3. ქ----- მუნიციპალიტეტის მერიასთან არსებული ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისიის სააპელაციო საჩივარზე შეწყდეს საქმის წარმოება აპელანტის

მიერ სააპელაციო საჩივარზე უარის თქმის გამო. უცვლელად დარჩეს გ--
---- რაიონული სასამართლოს 23.06.17წ. გადაწყვეტილება;

4. ქ----- მუნიციპალიტეტის მერიასთან არსებული ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისიას პროცესის ხარჯების სახით ნო-----ის (----- სასარგებლოდ დაეკისროს 1700 (ათასშვიდასი) ლარი;
5. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თავმჯდომარე:

ნ. სხირტლაძე

მოსამართლეები:

ნ. ქადაგიძე

ქ. ცინცაძე